

követelményrendszer, amelyben „a rossz fiúk egészségesebbek maradnak, a jó kislányok belebetegednek az iskolába”, valamint az a gyerekelles ebédlő, vécé, padok, iskolaépületek, tantervek, a munkába kényszerített anyák, a jogfosztás az egész magyar iskolában és az újszólván teljesen megsemmisült tanítói-tanári szakma. És az úttörőmozgalom, amely nagyon könnyen megkülönböztethető a cserkészettől, mert „még ha az akadályversenyen, mondjuk, ilyen szóra bukkanunk is, hogy kötélhágcsó, akkor se higgyük, hogy a gyerekeknek netán egy igazi kötélhágcsón kellett le- vagy felkapaszkodniuk. A 'szellemes' megjelölés csak újabb feladatsort, kvízsort, televízióból ismert afféle 'vetélkedőt' jelentett”.

És most ugrok egy nagyot, hogy az olvasó számára is maradjon izgulnivaló: hogyan lehet egy ilyen világban egy

„olyan” iskolát létrehozni. Másból sokkal könnyebben. Például Dániában elég hozzá 12 beiratkozott növendék. Már 120 éve!

Vekerdy hites hitelessége abban erősít meg engem (s feltehetően még sokakat), hogy valójában csak a reménytelenségben születhet remény, hogy „a temetők halotti nyugalomával szemben az élet mindig kaotikus és anarchikus”, valamint hogy „kardinális” kérdés, hogy a társadalom ellenőrzí-e az államot.

Ebben a beszámolóban – mert „méltó és igazságos” – a kezdő tanítónő külön fejezetet kap, hogy stílszerű maradjak: az „emeljük fel szívünket” jegyében. És még Lenin is bekerül a szubjektív és mégis hiteles (mert hites) képbe, így: „Úgy álltak sorba a solymári Waldorf-óvoda előtt, mint hajdan a hívők a Lenin-mauzóleumnál.”

(Vekerdy Tamás: Álмок és lidércek. Bp., T-Twins Kiadó, 1992. 287 o.)

Kamarás István

Új folyóirat a pedagógiai szaksajtóban

Új folyóirattal gazdagodott a pedagógiai szaksajtó. 1994 szeptemberétől indított útjára a békéscsabai Kőrösi Csoma Sándor Főiskola és a Dél-Magyarországi Tankerületi Oktatásügyi Központ a *Kelet-Magyarországi Pedagógiai Szemlét*. Az „innovációs és tájékoztató kiadványként” deklarált folyóirat útrabocsátói szerint „a szerveződé műhely elsődleges célja a gyakorlat, az, hogy a nevelést és az iskolát hogyan lehet a demokratikus társadalom és az egyén fejlesztésének szolgálatába állítani”. A tudomány és a gyakorlat szakemberei számára egyformán nyitott műhelyt kívánnak teremteni, azzal a meggyőződéssel, hogy az ország keleti peremvidékén élő és tevékenykedő szakemberek képesek lesznek hasznos szolgálatot tenni az egész ország javára.

A folyóirat első számában közzétett cikkek és tanulmányok a szakma széles skáláján mozognak. A pszichológiai-pszichopedagógiai empirikus vizsgálaton alapuló elemzések csakúgy megtalálhatók, mint a szociológiai felmérés bemutatása, a didaktikai és tantárgymódszertani gondolatok összefoglalása vagy az olyan történelmi kitekintés, mint Bethlen Kata „pietizmussal átított protestantizmusának” megrajzolása. Külön részként jelenik meg a folyóirat társítétrehozójának, a Dél-magyarországi Tankerületi Oktatásügyi Központnak a körképe az 1994/95-ös tanév régióbeli indítása helyzetéről.

A megjelent tanulmányok részletes bemutatására és értékelésére e recenzió keretében nem vállalkozhatunk, de figyelemfelhívásként, az innovációra

fogékony, a szakma széles körű megismerésére törekvő gyakorló pedagógusok és kutatók érdeklődésének felkeltéséért álljon itt néhány szerző és cím: *Bene Kálmán*: A „versolvasóvá nevelés” érdekében; *Jürgen van Buer, Steffi Badel, Márton Sára, Venter György*: A tanulók implicit személyiségelmélete egy empirikus vizsgálat alapján; *Kesztyűsné dr. Dobos Katalin*: A „Háztartásökönómia” oktatásának helyzete a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán; *Nanszák-né dr. Cserfalvi Ilona*: HEAD, HANDS, HEART, HEALTH, avagy egy nemzetközi gyermekmozgalom esélyeiről Magyarországon; *Sassné Kiss Gabriella*: A differenciált pedagógiai munka pszichológiai értelmezése; *Suppné dr. Tarnay Györgyi*: A tanítók művelődési indítékai és szokásai Békés megyei adatok tükrében; *Szász Zoltánné dr. Veidner Katalin*: Neologizmusok a francia tan-

könyvek szókészletében; *Dr. Szöllösi Erzsébet*: Autokratikus és demokratikus csoportszerveződési típusok néhány sajátossága.

Az induló folyóirat bevezetőjében *dr. Köteles Lajos*, a főiskola főigazgatója és *dr. Kovács Kálmán*, a TOK igazgatója úgy fogalmazott, hogy: „Ez a kiadvány egy önmagára találni akaró pedagógustársadalom életjele – egy önmagukban hordozott teremtő átalakulás csírája. Belőle sarjadhat újjá hivatásunk, belőle újulhat meg a bennünket körülvevő szellemi környezet, önmagunk és jövődönk.” Az „idősebb testvér” jogán kívánjuk: úgy legyen! Sikerüljön valóra váltani azokat az elképzeléseket, szándékokat, amelyeket a viharos gyorsasággal átalakuló világunk változásaiban helyét kereső pedagógustársadalom igényei hívtak és hívnak életre nap mint nap.

Vargáné Fónagy Erzsébet

Az Iskolafejlesztési Alapítvány és az ENCORE Magyar Konfliktuspedagógiai Alapítvány kiadásában hamarosan megjelenik

Szekszárdi Júlia: Utak és módok

című pedagógiai kézikönyve, amely a konstruktív konfliktuskezelés elméletével kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat valamint ennek tanulásához és tanításához javasolt módszereket adja közre.

Ára: kb. 450 Ft. (ÁFÁ-val együtt)

A könyv megrendelhető a következő címen:

Fülep Sándorné, OKI Bp. 1051 Dorottya u. 8

Erdősné Márta Mária, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai

Intézet 5000 Szolnok Magyar u.4